

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KSA/OSPM	Strana:	1 / 3
Název předmětu:	Obecná sociologie - APM		
Akademický rok:	2019/2020	Tisknuto:	21.09.2019 08:53

Pracoviště / Zkratka	KSA / OSPM			Akademický rok	2019/2020
Název	Obecná sociologie - APM			Způsob zakončení	Zkouška
Název dlouhý	Obecná sociologie				
Akreditováno/Kredity	Ano, 6 Kred.			Forma zakončení	Kombinovaná
Rozsah hodin	Přednáška 9 [HOD/SEM]				
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Zápočet před zkouškou	ANO
Letní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Počítán do průměru	ANO
Zimní semestr	30 / -	0 / -	0 / 0	Min. (B+C) studentů	nestanoveno
Rozvrh	Ano			Opakovaný zápis	NE
Vyučovací jazyk	Čeština			Vyučovaný semestr	Zimní, Letní
Volně zapisovatelný předmět	Ano			Počet dnů praxe	0
Hodnotící stupnice	A B C D E F			Hodn. stup. zp. před zk.	S N
Hod. v komb. formě studia					
Automat. uzn. záp. před zk.	Ne				
Periodicita					
Nahrazovaný předmět	Žádný				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující předměty	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Cílem disciplíny je seznámit studenty se základními sociologickými teoriemi a s jejich možnými aplikacemi na andragogiku jako vědu nebo na personální management. Studenti se naučí, proč neexistuje obecná sociologie. Budou vedeni k pochopení role sociologických teorií pro andragogické myšlení a teorie managementu. Výklad sociologických teorií začíná seznámením s otci zakladateli sociologie (Comte, Durkheim, Marx, Weber). Dále následují evropští a američtí následníci těchto otců. Americké sociologické teorie jsou přímo aplikovatelné na teorie managementu, proto je jim věnována velká pozornost. Evropské sociologické teorie nejsou přímo aplikovatelné na teorie managementu, slouží však andragogice jako jeden z jejích teoretických pilířů.

Požadavky na studenta

K udělení zápočtu je nezbytné splnit všechny korespondenční úkoly uvedené ve studijní opoře. Splnění zápočtu je nezbytnou podmínkou přípuštění ke zkoušce. Zkouška probíhá písemnou formou.

Obsah

- Klasické sociologické teorie I - Auguste Comte**
Výklad Comtovy statiky a dynamiky. Vliv osvícenství. Zákon vývoje. Andragogické aplikace teorie Augusta Comta.
- Klasické sociologické teorie II - Émile Durkheim**
Výklad teorie dělby práce a společenské solidarity. Výklad konceptu anomie, anomické dělby práce a anomické sebevraždy. Andragogické aplikace teorie Émila Durkheima.
- Klasické sociologické teorie III - Karel Marx**
Výklad dialektického historického materialismu a kapitalistického výrobního způsobu. Marxova analýza vykořisťování. Andragogické aplikace teorie Karla Marxe.
- Klasické sociologické teorie IV - Max Weber**
Výklad teorie postupné racionalizace společnosti. Teorie sociálního jednání. Mocenská autorita a legitimita. Výklad teorie byrokracie a panství. Teze o protestantské etice a duchu kapitalismu. Andragogické aplikace teorie Maxe Webera.
- Americké postklasické teorie I - Talcott Parsons**

Teorie integrované společnosti. Morální aspekt vázanosti ke společným hodnotám jako zdroj integrace společnosti. Systémová teorie a stratifikace společnosti. Legitimita sociálních nerovností. Základní mechanismy integrace. Andragogické aplikace teorie Talcotta Parsonse.

6. Americké postklasické teorie II - Robert K. Merton

Teorie dezintegrované společnosti se zaměřením na deviantní chování. Morální aspekt vázanosti ke společným hodnotám jako zdroj dezintegrace. Rolové konflikty a negativní aspekty byrokracie. Andragogické aplikace teorie Roberta K. Mertona.

7. Americké postklasické teorie III - Symbolický interakcionismus

Sociální behaviorismus Georga H. Meada (socializace a self) a symbolický interakcionismus Herberta Blumera (přidělování významů a proces interpretace). Andragogické aplikace symbolického interakcionismu.

8. Americké postklasické teorie IV - Teorie racionální volby

Teorie sociální směny Georga C. Homansa (konstanty lidského chování, sociální učení) a teorie racionální volby Jamese S. Colemana (sociální interakce mezi individui, uvnitř skupiny a mezi skupinami). Andragogické aplikace interakcionismu.

9. Evropské postklasické teorie I - Kritická teorie frankfurtské školy

Základní myšlenky frankfurtské školy se zaměřením na klíčové představitele: Herbert Marcuse, Erich Fromm, Jürgen Habermas. Hledání normy spravedlivé společnosti a kolektivního aktéra. Frommovy dva způsoby lidské existence. Habermasova diagnóza společnosti (kolonizace životního světa), komunikativní jednání. Andragogické aplikace kritické teorie.

10. Evropské postklasické teorie II - Ralf Dahrendorf

Dahrendorfovo pojetí třídního konfliktu ve společnosti práce a individualizovaného konfliktu ve společnosti informací. Konflikt o rozdělení životních šancí. Andragogické aplikace Dahrendorfovy analýzy společnosti informací.

11. Evropské postklasické teorie III - Pierre Bourdieu

Bourdieuův model sociálního prostoru. Třídní habitusy a třídní životní styly. Analýza role vzdělávacího systému. Andragogické aplikace teorie sociálních nerovností Pierra Bourdieua.

12. Evropské postklasické teorie IV - Anthony Giddens

Giddensova teorie společnosti - teorie dvojité struktury. Vybavenost aktéra třemi úrovněmi psychiky. Giddensovy sociální analýzy. Andragogické aplikace teorie Anthony Giddense.

Předpoklady - další informace k podmíněnosti studia předmětu

KSA/ANSPM, KSA/USPM, KSA/ORGCH

Získané způsobilosti

1. Faktické odborné znalosti:

- Student umí identifikovat vývoj sociologických teorií na pozadí vývoje moderních společností.

2. Teoretické znalosti:

- Student umí reprodukovat základní sociologické teorie.

- Student umí samostatně srovnat americké a evropské sociologické teorie.

- Student umí diskutovat problémy, na které jsou sociologické teorie zaměřeny

- Student umí aplikovat znalost teoretických přístupů ke společnosti na andragogiku a na problémy personálního managementu a organizačního chování.

- Student umí aplikovat znalost sociologických teorií na základní problémy moderních společností (integrace, anomie, nezaměstnanost, řízení firmy, vzdělávací nerovnosti apod.).

Studijní opory

Garanti a vyučující

- **Garanti:** doc. PhDr. Helena Kubátová, Ph.D.
- **Přednášející:** doc. PhDr. Helena Kubátová, Ph.D.

Literatura

- **Základní:** Dahrendorf, R. *Moderný sociální konflikt. (Eseje o politice svobody)*. Bratislava: Archa. *Revolúcie súčasnosti* (s. 33 - 64).
- **Základní:** Kubátová, H. *Obecná sociologie*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008.
- **Základní:** Manheim, K. 1991. *Ideologie a utopie*. Bratislava: Archa..
- **Základní:** Marcuse, H. 1991. *Jednorozměrný člověk. Studie o ideologii rozvinuté industriální společnosti*. Praha: Naše vojsko..
- **Základní:** Fromm, E. 1992. *Mít nebo být. Praha. Mít a být v každodenní zkušenosti*, s. 30 - 43..

- **Základní:** Bourdieu, P. 1998 *Teorie jednání*. Praha: Karolinum (9-21, 105-119)..
- **Základní:** Habermas, J. 2000. *Problémy legitimacy v pozdním kapitalismu*. Praha: FILOSOFIA. *Krizové tendence v pozdním kapitalismu* (s. 47 - 119).
- **Základní:** Merton, R., K. 2000. *Studie ze sociologické teorie*. Praha: SLON..

Vyučovací metody

Dialogická (diskuze, rozhovor, brainstorming)
 Aktivizující (simulace, hry, dramatizace)

Hodnotící metody

Známkou

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma	Obor	Etapa	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Pedagogika	Bakalářský	Kombinovaná	Andragogika v profilaci na personální management	1	2012	2019	Povinné předměty	A	2	
Pedagogika	Bakalářský	Kombinovaná	Andragogika v profilaci na personální management	1	2016	2019	Povinné předměty	A	2	